

Referent meent dat men echter nadere onderzoekingen ter dezer zake moet afwachten, voor en aler BROCA's bewering als waarheid aan te nemen. Immers staan tegen de medege-deelde gevallen een aantal gevallen over, die juist het tegenovergestelde schijnen te bewijzen. Evenwel leggen BROCA's gevallen ontegenzeggelijk eenig gewigt in de schaal en verdienen zij als zoodanig vermelding.

TH. KROON JHZ.

NIEUWSTE BERIGTEN OVER DE NIAM-NIAM. —

Over menschen met staarten heeft men reeds dikwijls berigten ontvangen, die uit eene weinig geloofwaardige bron ontsproten, daarom te minder geloof konden vinden, omdat de berigtgevers zelve de voorwerpen, waarover hunne mededeeling liep, niet gezien hadden, maar er alleen van hooren zeggen over wisten te spreken. Maar vooral ook dáárom was men niet zeer geneigd die berigten als waar aan te nemen, wijl zij, om zoo te zeggen, eene bespotting waren van ons zoölogisch weten. Noch zij, die streng vasthouden aan de onveranderlijkheid der soort wilden van menschen met staarten weten, noch zelfs zij, die den trapsgewijzen overgang van de eene soort in de andere onder zekere omstandigheden voor mogelijk houden. Daar waren immers reeds staartlooze apen — de antropomorphen — waaruit een trapsgewijze overgang tot den mensch kon plaats gevonden hebben.

Dat een bepaalde kleederdragt veel bijgebragt heeft tot het ontstaan van het gerucht over menschen met staarten, of zelfs de eenige oorzaak geweest is van dat gerucht, is zeer wel aan te nemen. Wanneer een oppervlakkig waarnemer van verre menschen ziet met een dierenhuid als kleedingstuk, zóó dat een staart van achteren tusschen de beenen afhangt, kan hij zeer wel meenen, dat die staart niet bij het kleedingstuk behoort, maar aan den drager daarvan in persoon eigen is.

Toch schijnt er aan het gerucht iets meer waar te zijn, dan men tot nog toe wel heeft willen gelooven, al blijft het ook waar, dat het bezit van een rudimentair staartachtig verlengsel een zeldzaamheid is, zoodat het feit niet bepaald in strijd komt met onze zoölogische kennis.

Markies ORATIO ANTINORI deelt in de hooggeschatte *Geographische Mittheilungen* van Dr. A. EETERMANN (*Ergänzungsheft* n°. 10) het volgende berigt mede, oorspronkelijk voor Prof. NEGRI, Chef van de afdeeling voor de consulaten aan het Ministerie van Buitenlandsche Zaken te Turijn bestemd.

„Ik moet er bijvoegen, dat het door eene zonderlinge speling der natuur niet moeilijk is sommigen onder hen (de Niam-Niam) te vinden, wier staartbeen minder naar voren gebogen is of meer naar achteren uitsteekt, zoodat dit onderst uiteinde van de ruggegraat met spieren en huid overtrokken, eene soort van rudimentaire staart uitmaakt. Ik heb niet meer dan éénmaal zulk een voorwerp gezien en wel in den winter van 1851 te Constantinopel bij een slavenhandelaar, in tegenwoordigheid van andere personen, die even als ik deze eigenaardigheid gezien hebben. Maar hetzij eene eenvoudige afwijking of een zonderlinge gril der natuur — dat zulke rudimentaire staarten voorkomen (maar waarom alleen bij dit volk en bij geen ander is moeilijk te begrijpen), weten de Arabieren en Turken zóó goed, dat de rijken en de speculanten op de hoofd-slavenmarkten er wel op letten. De Italiaansche Geneesheer Dr. DIAMANTE, Inspecteur van de Geneeskundige Dienst van den Onderkoning te Cairo, verzekerde mij, dat hij voor eenige jaren in het Militaire Hospitaal van die stad een jongen neger uit den stam der Niam-Niam gezien had met een rudimenta-re staart, en de geleerde Engelschman CLARKE, Directeur van den spoorweg tusschen Smirna en Aidin, gaf voor

eenige maanden in het Engelsch een werkje uit om het bestaan van menschen met staarten te bewijzen, terwijl hij verzekert, dat hij er een gezien heeft op de markt te Damascus. Wat ik zelf en andere geloofwaardige mannen met mij waargenomen heb, kan ik niet tegenspreken, maar hoewel ik het feit als zoodanig toegeef, voeg ik er uitdrukkelijk bij, dat ik het niet anders dan als eene speling, eene anomalie beschouw.”

A. S.

INGEZONDEN STUK.

GRIEVEN 1).

Wanneer wij een blik slaan op de Acta der Nederlandsche Maatschappij tot bevordering der Geneeskunst, ons de schoone woorden, door HEIJE gesproken, voor den geest brengen, als hij zegt: „*Wat gij zoudt kunnen doen? Alles, zoo gij krachtig en éénparig tot de verbetering onzer geneeskundige instellingen wildet samenwerken, en, met terzijdestelling of opoffering van enkele tinten van verschil, eenige groote en degelijke beginselen wildet vaststellen, aankleven en verkondigen*” (*Archief voor Geneeskunde*. Deel V, bladz. 214), dan komen wij tot de bekentenis, dat die woorden, door den bezielenden redenaar gesproken, geheel en al hun doel gemist hebben, ja, dat de Maatschappij ontrouw aan zich zelve geworden is.

Bij de oprigting der Maatschappij bezielde één geest al de leden: er moest éénheid van stand zijn en éénheid van opleiding; zonder dit hoofdenkbeeld viel er niet aan te denken, om den band onder de Geneeskundigen nauwer toe te halen en de wetenschap tot de meest mogelijke hoogte op te voeren. Dit waren conditiën sine qua non. Elk lid der Maatschappij was van de wenschelijkheid dezer denkbeelden ten volle overtuigd. In de wijze hoe tot die éénheid te geraken, daarin lag alleen het verschil van gevoelen.

Beschouwen wij nu eens de handelingen van het Hoofdbestuur betrekkelijk de handhaving van die *eenige groote en degelijke beginselen*. Geheel tegen den geest der Maatschappij in, schenkt het zijn vertrouwen aan Wetsontwerpen, die eenen geheel anderen toestand in het leven zullen roepen, dan bij de oprigting van deze instelling bedoeld werd. Het werpt der Afdeeling Groningen den handschoen toe, en in plaats van te trachten den band onder de Geneeskundigen nauwer toe te halen, steekt het den oorlogsvaan op.

De handelingen van het Hoofdbestuur der jongste Vergadering te Tilburg zijn van te algemeene bekendheid, dan dat het noodig zal zijn er een oogenblik bij stil te staan; doch de gevolgen, die dergelijke ondoordachte daden na zich slepen, van te veel gewigt, om ze stilzwijgend te kunnen laten voorbijgaan. De gevolgen daarvan toch zijn treurig geweest voor de Maatschappij. Sommige Afdeelingen zijn er door te niet gegaan, uit andere is het beste deel verwijderd, en is uit het drijfhout van de vroeger zoo stevige kiel een rank bootje veër zamengesteld, dat niet in staat is open zee te kiezen of

1) Het Comité van Redactie heeft, hoewel het éénpariglijk eene polemiek afkeurt waarin men met scheeve voorstellingen en onzuivere redeneringen de publieke opinie misleid, besloten, dit stuk toch op te nemen, omdat het van eene Afdeeling uitgaat en het in het belang der Maatschappij, waarvan dit *Tijdschrift* het orgaan is, moet worden gerekend, dat de vrije uiting van meeningen over eene ter Algemeene Vergadering aanhangig gemaakte quaestie niet worde belemmerd.

tegen den stroom op te werken. Andere Afdelingen weder, ofschoon hare verontwaardiging over het gedrag van het Hoofdbestuur niet kunnende verbergen, hebben gemeend, in hoop op betere tijden, als nog bijeen te moeten blijven, waartoe ook de Afdeling Onderdendam behoort.

Maar de Afdeling heeft gemeend, dat een enkel bewijs van afkeuring van de handelingen van het Hoofdbestuur niet genoeg was; zij heeft gemeend openlijk een votum van wantrouwen tegen dat Bestuur te moeten uitspreken, zoo als zij dan ook gedaan heeft in hare Vergadering van 21 Januarij 1863, en dat opgenomen is in het *Tijdschrift* der Nederlandsche Maatschappij tot bevordering der Geneeskunst, pag. 126 en 127.

Dat zij dit niet ondoordacht gedaan heeft, maar met reden van wetenschap waarom, daarvoor kan eene bredere uiteenzetting harer gronden wel niet ondoelmatig zijn.

Waar het de regten van den geneeskundigen stand gold, is steeds Onderdendam er op uit geweest, om die te verdedigen; zij heeft steeds in de voorpost-gevechten gestaan en zij zal ook nu, daar het dictatoriaal gezag van het Hoofdbestuur de regten der Republiek aantast en van hare Grondwet afwijkt, niet den strijd vermijden, maar die moedig aannemen, al mogt zij ook vallen onder de slagen van het geweld.

Dat er wel nooit ongelukkiger Wetsontwerp, nooit een, dat meer den stempel draagt van achteruitgang en slooping dan het onderhavige, aan de Kamer zal zijn aangeboden, daarover is bij alle onpartijdigen maar ééne stem; nog nooit is er een Ontwerp bij de Kamer ingediend, waarover zich zoo vele stemmen hebben doen hooren, en dat zoo algemeen is afgekeurd in hoofdbeginsel als dit, zenzij een onzinnig egoïsme de oogen deed sluiten voor de gebreken. (Eerste grieve.)

Het Wetsontwerp is vooral in lijnrechte tegenspraak met de voorwaarden, die de Maatschappij van Geneeskunst voorop stelt; deze toch wil volkomene en veelzijdige ontwikkeling; het doel is *de Geneeskunst in haren ruimsten zin in Nederland te bevorderen.* (Art. 1.)

Maar zal men tot dit doel geraken, dan is opvoeding en beschaving en onderwijs, ook in den ruimsten zin des woords, eene eerste vereischte. Deze preliminairen zijn niet in de Wet weggelegd, en toch, van hoe veel belang die zijn, blijkt uit de al strenger en strenger wordende vereischten voor de jongelieden, om tot het Hooger Onderwijs te worden toegelaten; dit blijkt uit de zich al meer en meer vermepigvuldigende en zich steeds uitbreidende leervakken aan de Akademiën. Men gevoelt dus behoefte aan overeenstemming met het doel der Nederlandsche Maatschappij tot bevordering der Geneeskunst, behoefte aan uitbreiding op wetenschappelijk gebied.

Het Wetsontwerp daarentegen gaat uit van beperking van onderwijs. Dat ook die preliminaire wetenschappen niet overtollig zijn, blijkt duidelijk uit de herhaalde klagten der Klinische Scholen van Rotterdam en Haarlem. *Omtrent eenige daarvan, betrekkelijk de kweekelingen namelijk, wordt de klacht herhaald over het nadeelig gevolg van het gemis der vereischte elementaire kennis en ontwikkeling, zegt onder anderen het verslag der Klinische School van Rotterdam. Evenzoo klagen de docenten van Haarlem, dat zij bezwaren en belemmeringen hebben ontmoet, voortvloeiende uit de geringe mate van ontwikkeling van enkele leerlingen, die, zonder behoorlijke voorbereiding en vorming, de lessen aan die Scholen komen bijwonen* 1). De Staat heeft aan de eene zijde getoond, door het voorbereidend onderwijs te verzwaren en de leervakken uit te breiden, dat die uitbreiding voor de wetenschap onontbeerlijk is; de klagten

der Klinische Scholen toonen de noodzakelijkheid daarvan aan; de Wet der Nederlandsche Maatschappij tot bevordering der Geneeskunst stelt de beoefening van dien ruimen omvang als eene noodzakelijke behoefte in haar eerste Art. voorop. Het tegenwoordige Wetsontwerp stapt gemakkelijker over de voorloopige opleiding heen en beperkt later de vakken van geneeskundig onderwijs. Het Hoofdbestuur, gehouden om de Wet te handhaven, handelt derhalve hier met deze in strijd.

Het handelt in strijd met de Wet, en de Vergadering heeft deze tegenstrijdige handeling erkend; want zij heeft bij later onderzoek bevonden, dat de voorbereidende vereischten niet voldoende waren, door, nevens de in het Ontwerp opgenomene, nog andere vakken van onderwijs als amendement er bij te voegen: als of zij zeker is, dat de Minister THORBECKE, zoo bekend wegens het voetstoots overnemen van de denkbeelden van anderen, nu ook dadelijk deze voor de zijne zal erkennen.

Het Wetsontwerp voldoet dus niet aan het eerste vereischte, dat is aan de wetenschap. Het is in strijd met Art. 1 van onze Wet, en, in strijd met Art. 20, heeft het Hoofdbestuur niet geprotesteerd tegen de behandeling van dit Staatsstuk (Tweede grieve.)

Het denkbeeld, waarvan de Maatschappij steeds is uitgegaan, was, *éénheid van stand en éénheid van opleiding.* Zonder het streven naar die éénheid was er, dit is steeds het doorgevoerde eenparige denkbeeld geweest van al de Afdelingen, geen duurzame band onder de Geneeskundigen denkbaar, het was eene conditie sine qua non. Inwoners van één land, burgers met gelijke regten en verplichtingen, moesten door Geneeskundigen van een en dezelfde vorming in geval van ziekte behandeld worden. En waar blijft men nu bij dit Wetsontwerp met dien zoeten droom der Maatschappij, waarop zij hare luchtkasteelen gebouwd heeft? Het Wetsontwerp scheurt die schoone illusien der Maatschappij in flarden en het Hoofdbestuur legt zich er gerust bij neder, nu aan de Maatschappij haar ideaal ontrukkt wordt. Verschil van stand, verschil van opleiding, verschil van wetenschap, een naauwer toehalen van den band van vereniging onder de Geneeskundigen, — en gelijke regten! Het beginsel toch dat in dit Wetsontwerp is weggelegd, dit is handtastelijk eene onmogelijkheid. Door de Vergadering hierop niet attent te maken, heeft het Bestuur almede Art. 20 geschonden; omdat het de eerste alinea van Art. 2 tot een onbereikbaar doelwit gemaakt heeft. De band onder de Geneeskundigen werd steeds naauwer en naauwer, en van hoe velerlei vorming de tegenwoordige Geneeskundigen ook mogten zijn, men zag met blijdschap de toekomst te gemoet, die dat verschil zoude afschaffen, en er is door het Hoofdbestuur niet ééne poging aangewend, om dit denkbeeld te doen doorgaan, om de eerste zinsnede van Art. 2 te redden.

Het Hoofdbestuur heeft Art. 20 geschonden, door niet te voldoen aan de 2de alinea van Art. 2. (Derde grieve.)

Het Hoofdbestuur, naar zijae roeping, handhaver der Wet, heeft niet behartigd de belangen der Nederlandsche Geneeskunsttoefenaren, en, werd het Wetsontwerp, zoo als het daar ligt, tot Wet, de regten van die zeventhonderd werden op eene ongeoorloofde wijze aangetast, en zij zelven op eene zeer onheusche wijze tegenover de Plattelands-Heelmeesters vernederd, en in de uitoefening van hun beroep zoodanig belemmerd, dat het den eersten, op de bij dit Wetsontwerp voorgestelde conditie, onmogelijk zoude worden gemaakt, om met laatstgemelden te kunnen concurreren. Dat de concurrentie haren vrijen loop hebbe, maar wanneer bij de Wet de meer wetenschappelijk ontwikkelde persoon door strenge bepalingen gebonden wordt, en den min ontwikkelde alle mogelijke vrijheid geschonken,

1) *Geneeskundig Tijdschrift*, pag. 366, Jaarg. 1862.

dan kan men toch waarlijk niet zeggen, dat de partijen in het strijdperk gelijk staan, dat de Wet billijk is voor beiden.

„Maar de amendementen hebben het Ontwerp gewijzigd,” zegt men; ik herhaal het: hoe weet gij, dat die amendementen door de Regering zullen worden overgenomen? De Afdeeling Onderdendam heeft gegronde redenen er aan te twijfelen; omdat de wenken en wenschen der Maatschappij bekend zijnde, de Regering daarvan geen gebruik heeft gemaakt, vóór zij hare opinie op het papier zette; waarom zal zij er gebruik van maken, nu zij reeds hare opinie heeft gevestigd? Maar gesteld ook, dat door de Regering al de amendementen waren aangenomen, dan nog zoude er een toestand geboren worden, die in lijnregten tegenstand is met de hoofd-idee der Maatschappij, en kreeg men drie geneeskundige standen voor de burgerpraktijk, als: Stads-Doctoren en Lands-Doctoren; de laatste weder verdeeld in twee klassen, *a.* Doctoren en *b.* Geneesmeesters. Er werd dan juist een toestand geboren, die de Maatschappij niet wil. Het Hoofdbestuur had tegen die Wet moeten protesteren.

Maar in allen gevalle had het Hoofdbestuur dit Wetsontwerp, waardoor honderden huisgezinnen met schade worden bedreigd, niet in behandeling moeten nemen. De Maatschappij heeft beloofd de belangen der Geneeskundigen te behartigen. Het zwaard van DAMOCLES hangt zoo velen boven het hoofd en het Bestuur, waaraan de handhaving der Wet is toevertrouwd, doet niet ééne poging, om den broedermoord te voorkomen; doet niet ééne poging, om de wetenschap in bescherming te nemen?

Waarlijk, wie aan zoodanig Bestuur langer zijn vertrouwen moge willen schenken, de Afdeeling Onderdendam wenscht niet onder die Petri begrepen te worden.

Uit deze drie door ons opgegeven grieven is gebleken, dat het Hoofdbestuur gehandeld heeft in contraventie met de Wet en tegen den openbaren geest, die de Maatschappij bezielt.

Eene vierde grievé tegen het Hoofdbestuur is deze: dat het niet actief genoeg geweest is in eene zaak van zoo veel belang. In de onmiddellijke nabijheid van de leden, belast met het zamenstellen van het bewuste Wetsontwerp, had het niet mogen rusten, vóór en aler het met den inhoud daarvan bekend en verzekerd was, dat de denkbeelden der Maatschappij in het Ontwerp waren opgenomen en dus daarmede overeenstemden. *Bij eene motie van den Heer DE POORTER, door den Heer WESTERHOFF ondersteund, werd voorgesteld, de behandeling der Geneeskundige Wetten uit te stellen tot na die op de emancipatie. Ware die motie niet aangenomen, dan zoude ook het adres der Maatschappij te laat ingediend zijn, zegt de Heer EVERS; gewis eene schromelijke en niet te vergevene nalatigheid.* Een Bestuur, dat op zich genomen heeft, voor de openbare belangen der Geneeskunsttoefenaren te zorgen, weet, dat er eene Commissie werkzaam is, wier arbeid in het naauwste verband staat met die belangen, het weet, dat die Commissie met haren arbeid gereed is, verkeert dagelijks met hare leden, leeft onder den adem van eene Regering, waarvan de Maatschappij, dit weet het Hoofdbestuur, nooit iets anders dan bereidwillige en openbare mededeeling heeft ontvangen, en dat Bestuur doet niet ééne poging, om den inhoud van den arbeid gewaar te worden, of, voor het minst, dien aan de Afdeelingen bekend te maken? Ten dezen opzichte heeft het zijnen pligt niet gedaan.

„De tegen het Hoofdbestuur gerigte beschuldigingen laten zich tot deze drie terugbrengen,” zegt de Heer EVERS. Twee neemt de Afdeeling Onderdendam gaaf daarvan over en plaatst die onder hare vijfde grievé, de derde, rakende meer de Vergadering, gaat zij met stilzwijgen voorbij.

10. *Het Hoofdbestuur handelde verkeerd, met den 25sten Junij j.l. aan de Algemeene Vergadering voor te stellen de dadelijke behandeling van het den 20sten Junij j.l. aan de Staten-Generaal ingezonden Ontwerp van Wet.* De Afdeeling beaamt deze beschuldiging volkomen. Het Hoofdbestuur weet, dat vele Afgevaardigden naar de Algemeene Vergadering gezonden worden, met speciale lastgeving, om bepaalde punten, op de beschrijving voorkomende, te verdedigen of te bestrijden; dat in eene zaak van zoo veel gewigt als deze, de Afgevaardigde, die geen plenipotentiam heeft, wel eerst aan zijne Afdeeling zal moeten vragen, wil hij zich niet schuldig maken van het in hem gestelde vertrouwen te misbruiken; dat het bediscussieren der onderhavige Wet niet op de punten van beschrijving voorkomt, menig Afgevaardigde dus regtens zijne stem niet mag uitbrengen, ja, zelfs niet eens deelnemen aan de discussie, vloeit van zelf hieruit voort.

Het Hoofdbestuur had dus, in plaats van in een zoo ongeschikt oogenblik als tijdens de Algemeene Vergadering, discussie over dat Ontwerp uit te lokken en een adres van adhesie te provoceren, een verzoek aan de Regering moeten rigten, om dit Ontwerp door andere te doen voorafgaan, ten einde tijd te winnen, om het oordeel der Afdeelingen er over te vernemen.

Het heeft nu den schijn, door de urgentie te provoceren, of het Bestuur de Afgevaardigden in een ongeschikt en onbewaakt oogenblik heeft willen overvallen, ten einde der Vergadering de goedkeuring af te persen, die het wel overtuigd is, dat het bij rijper beraad niet zal worden geschonken. Doch deze argwaan krijgt niet alleen meer voedsel, maar wordt zekerheid, wanneer men daarbij in aanmerking neemt, wat de Heer EVERS sub 2°. zegt: *Het handelde, op zijn zachtst genomen, verkeerd, door te melden, dat dit Ontwerp overeenstemde met het in vorige adressen uitgedrukte verlangen der Maatschappij.* Door het vergelijken van die vorige adressen met het tegenwoordige Ontwerp, blijkt genoegzaam, dat dit het geval niet is en dat dus het Hoofdbestuur door onware inlichtingen getracht heeft de Afgevaardigden op een dwaalspoor te brengen.

De Afgevaardigden der Afdeelingen, die hare goedkeuring geschonken hadden aan die adressen, zouden, in geval van urgentie, hunne goedkeuring kunnen en mogen geven, indien dit Wetsontwerp daarmede in overeenstemming was; nu dit echter het geval niet is, moest eerst weér de Afdeeling gehoord worden, ten einde daaruit hare meening kenbaar worde.

De pressie, die het Hoofdbestuur op de Vergadering heeft uitgeoefend, gaat zelfs zoo ver, dat de billijkheid en onpartijdigheid daarbij geheel uit het oog zijn verloren, en dit is de zesde grievé.

Immers, het Hoofdbestuur weet, dat, volgens de organieke reglementen van vele Afdeelingen, deze binnen het door de Vergadering vastgesteld tijdsbestek, onmogelijk bij magte zijn om hunne stem uit te brengen; terwijl juist nu alle die Afdeelingen, welke hunne stem niet kunnen uitbrengen, stilzwijgend, op dictatoriaal gezag, als *voorstemmers* verklaard worden; waarlijk, dat is toch op eene al te onvoegzame wijze over eens anders stem te beschikken en eene geheel bijzondere en nieuwe wijze van stemming in Nederland.

Eene zevende grievé, die de Afdeeling Onderdendam vermeent niet te mogen verzwijgen, is de hoogst inhumane wijze, waarop het Hoofdbestuur de Zuster-Afdeeling Groningen behandeld heeft. De verontwaardiging, die het Hoofdbestuur door het gebeurde te Tilburg bij vele Afdeelingen heeft opgewekt, was te groot, dan dat zij ongemerkt konde worden voorbijgezien. Groningen heeft dit in ronde en fiksche taal uitgesproken; doch het Hoofdbestuur

heeft die Afdeeling in zeer onparlementaire termen beantwoord. Die inhumane behandeling dier Afdeeling door het Hoofdbestuur heeft zeker weinig bijgedragen, om eene acte van pacificatie tot stand te brengen; integendeel heeft voor het minst, na die onbeleefde behandeling der Groningsche Afdeeling aangedaan, Onderdendam gemeend niet langer het zwijgen te mogen bewaren. Wij erkennen het, het Hoofdbestuur zit veilig verscholen tot de Algemeene Vergadering achter Art. 87 der Wet; ofschoon het duidelijk gevoelt, dat de publieke opinie zijne inzichten en handelingen vraakt. Gevoelt het schaamte, dat het zich heeft laten gebruiken tot een werktuig van?... of heeft het berouw, een Ontwerp onder zijne bescherming te hebben genomen, dat zoo slecht door het beschaafde publiek wordt opgenomen? En ontaardt nu mogelijk dat berouw in wrevel, nu de verborgene redenen van die handelingen door de naden van het onvolkomen lapwerk te voorschijn komen?

Wanneer wij in het kort de grieven resumeren, dan blijkt het, dat het Hoofdbestuur door zijne handelingen getoond heeft, goed te keuren tegen de openbare meening der Maatschappij aan.

1°. De genoegzaamheid van het minimum van Wetenschap: — dat is schending van Art. 1.

2°. Het bestendigen van den tegenwoordigen toestand, is het bestendigen van verscheidenheid van stand en verscheidenheid van opleiding.

3°. Het schenden van Art. 20, door niet te handhaven de 2de alinea van Art. 2.

4°. Gebrek aan activiteit in het handhaven der geneeskundige belangen.

5°. Het openlijk misleiden der Vergadering, door bekend te maken, dat, in strijd met de waarheid, dit Ontwerp was in overeenstemming met de wenschen der Maatschappij.

6°. Inpolite behandeling van hare Zuster-Afdeeling Groningen.

Namens de Afdeeling Onderdendam, enz.:

Winsum, Mei 1863.

G. HAVINGA JANSSONIUS,
Secretaris.

B E R I G T E N.

BUITENLAND.

ENGELAND. — Onder den naam van „Sanatorium association” heeft zich eene maatschappij gevormd, om een Krankzinnigengesticht voor krankzinnigen van den gegoeden stand op te rigten. Reeds is een terrein te Hendon in Middlesex aangekocht, terwijl voor twee inwonende Geneesheeren aanzienlijke bezoldigingen zijn toegezegd. De Geneesheeren QUAIN, STEVENS, PATRIDGE en POLLOCK zullen als „consulting and visiting physicians” optreden. Het prospectus, voor de inschrijvingen rondgezonden, vermeldt, dat op een getal van „24.800 lunatics” in Engeland en Wales nagenoeg één vierde gedeelte tot de gegoede klasse behoort.

In de vergadering der Edinburgsche Geneesheeren heeft Dr. CLOUSTON, Geneesheer aan het Royal Edinburgh Lunatic Asylum eene voordragt „on the connexion between tuberculosis and insanity” gehouden, waarin hij de volgende statistische cijfers vermeldde. Op 463 lijkopeningen, sinds 1851 aan deze inrigting verrigt, kwam in 282 gevallen (60.9 pCt.) phthisis voor.

Bij 263 lijkopeningen van mannen werd in 136 gevallen of 51.7 pCt., bij 200 sectiën van vrouwen in 146 of 73 pCt. tuberculosis ontdekt. Volgens CHAMBER's opgaven kwamen in het St. George Hospitaal, onder 2161 lijkopeningen, 550 gevallen

van phthisis voor, zoodat op 5 gevallen van tuberculosis bij niet-krankzinnigen 12 van deze ziekte bij de maniaci gevonden werden.

— BAKER BROWN heeft in de zitting der „Obstetrica Society,” van 4 Februarij 1863, verslag gegeven over 55 operatiën van fistula vesico-vaginalis, door hem, Dr. NUNN en Dr. HARPER in het „London Surgical Home” verrigt. 43 operatiën slaagden volkomen, 1 gedeeltelijk, 2 waren doodelijk, 5 mislukten, terwijl 4 vrouwen na de operatie, met goed vooruitzicht, onder behandeling bleven. Van de 43 gelukkige operatiën slaagden 24 reeds na de eerste, 8 na de tweede, 5 na de derde en 6 na meerdere herhalingen der kunstbewerking; onder de twee sterfgevallen volgde het eene vermoedelijk door uitputting (vrouw van 56 jaren), terwijl het andere door pyaemia veroorzaakt werd. Alle gevallen waren aan de gevolgen van den langdurig vertraagden partus toe te schrijven. In 28 was hulp door instrumenten verleend, in de overigen niet. Alleen aan het langdurig oponthoud der baring en voor een deel slechts aan de kunstmatige hulp, schrijft BAKER BROWN het ontstaan der fistula vesico-vaginalis toe. In 24 gevallen kwam zij bij primiparae, in de overigen bij multiparae voor. BROWN's opereer-methode was geene bijzondere en verschilde niet van de reeds lang gebruikte handelwijze.

De schoone onderzoekingen, door GRAHAM in 1862 over de dialysis (het doorgaan van crystalliseerbare stoffen door perkamentpapier of een dierlijk vlies) in het werk gesteld, zijn door HARVEY, docent in de Scheikunde aan het St. George Hospitaal, tot het opsporen van vergiften in medico-forensische gevallen, herhaald. Voor het opsporen van anorganische stoffen, bij voorkeur metaalzouten, gaven zij onmiskenbare, waar het organische stoffen echter gold, minder duidelijke en soms geene resultaten, terwijl in sommige gevallen te veel albumineuse stof door het vlies doorging welke de verdere opsporing van het vergift voor chemische reactiën aanzienlijk belemmerde. Dergelijke proeven zijn ook door COSSA, Hoogleeraar in de Scheikunde te Padua genomen, en in het Brusselsche *Journal de Médecine* etc., 1863, pag. 108, vermeld.

PARIJS. — De discussiën over „les eaux potables” naar aanleiding van een rapport van POGGIALE, over een mémoire van LEFORT, „sur l'aération des eaux,” ontstaan, hebben de Academie gedurende ruim 4 maanden beziggehouden. Verschillende redenaars hebben zich in het débat gemengd. Er is menig geestig en menig hatelijk woord gesproken en toch was het resultaat van al het gesprokene onvruchtbaar, aangezien door het Parijsche Gemeentebestuur reeds de voorkeur was gegeven, om het water uit de Dhuis door waterleidingen naar Parijs te voeren, boven eenig procédé, om het water van de Seine, door filtrering tot drinkwater geschikt te maken.

Thans houdt de discussie over den oorsprong der vaccine de Academie onledig. BOUSQUET heeft haar ontstaan, zoowel bij het paard als bij de koe, verdedigd en door verschillende argumenten gestaafd.

DUITSCHLAND. — In de *Deutsche Klinik* van 11 April l.l. heeft Dr. GAULKE te Insterburg de methodische zamendrukking van den larynx, als een voortreffelijk middel bij de behandeling der croup aanbevolen. Hij heeft zijn oogenschijnlijke vreemde handelwijze door bruikbare argumenten gestaafd en zich op de gunstige resultaten zijner ervaring in casu beroepen. Hij stelt zich voor, dat door de vastere stelling der trachea de werking der emetica ondersteund en de mogelijkheid van het uithoesten der croupmembranen, bevorderd wordt. Op den larynx wordt of de plaat van een fonta-